

Vi har indenfor de sidste par år haft fornøjelsen af at interviewe mange af de gamle spillere, men i dette tilfælde kommer de ikke meget større. Niels Frederiksen og Mogens Nielsen mødte, The Anfield Iron, Tommy Smith på en pub i udkanten af Liverpool til en lang snak om hans karriere. Lad os bare sige med det samme; at han snakkede som et vandfald, så det løb af og til lidt af sporet med interviewet. Vi havde fået at vide, at Tommy Smith havde en halv time, men det blev til en snak på to timer!

TOMMY SMITH

– a true legend!

Kan du fortælle lidt om hvordan du fik kontrakt med Liverpool?

Min far var død, da jeg var 15 år i 1959. På et tidspunkt, hvor jeg spillede for *Liverpool Schoolboys*, hvor jeg også var anfører, kom Liverpool FC og spurgte om jeg ville være interesseret i at komme til Anfield. Bill Shankly var lige blevet udnævnt til manager, og han ville gerne have en række unge spillere knyttet til klubben, så jeg tog min mor med til Anfield, for at møde Shankly. Jeg blev ansat som groundstaff med en løn på £7 om ugen, men allerede da jeg var blevet 16 år spillede jeg for reserveholdet.

I din bog skriver du om en kommentar din mor havde til Shankly?

Jeg blev lidt overrasket, for jeg troede ikke min mor vidste noget om fodbold. Men hun sagde til ham, at Liverpool ville vinde FA Cuppen, når jeg kom på holdet. Og da vi så en-

delig vandt pokalen i 1965, og jeg var kommet ind i omklædningsrummet, sagde Shankly til mig: "Lyt altid til hvad din mor siger til dig".

Havde du dine egne idoler på Liverpool-holdet?

Ja, naturligvis – Billy Liddell. I 1950'erne og 60'erne kaldte man ham for Liddellpool. En rigtig dejlig mand, som jeg var heldig at have spillet med. Jeg husker i en kamp mod Aston Villa, hvor jeg stadig kun var 16 år gammel, hvor jeg havde bolden, så råber Billy efter den, hvorefter jeg ligger den et par meter foran ham. Han løb ikke engang efter den – det kunne han simpelthen ikke længere, så jeg fik kontant besked om at afleveringer skulle ligge lige ved hans fødder. Han var mit store idol, og er det stadig.

Hvad betød det for dig at spille for det lokale hold?

Jeg blev født ikke langt fra Anfield, så det at spille der betød alt for mig. Jeg havde spillet for Liverpool Schoolboys, ungdomslandsholdene osv., men at spille for Liverpool med alle tilhængerne var det ypperste. Jeg fik min debut i 1963, og jeg husker at jeg efter kampen gik en tur rundt om Anfield, for lige at få alle indtrykene sat på plads. Jeg gik ikke hjem til min kæreste, eller til min mor, men jeg gik bare rundt og rundt, og prøvede at fatte, at jeg havde spillet dér. Vi havde vist slået Birmingham 5-1, så jeg skulle lige have det til at synke ind, men da det var min første kamp, var der heller ikke nogen der genkendte mig.

Mesterskabet i 1964 var klubbens første i mange år. Hvordan oplevede du det?

Jeg følte at jeg var ved at blive en del af holdet, og var også med på pre-season turen til USA (op til 65' sæsonen). Men den eneste måde man vidste om man skulle spille, var om ens støvler var sat under bænkens i omklædningsrummet!

Til min debut havde jeg fået at vide på forhånd, at jeg skulle spille, men der var ikke nogen støvler under min bænk, så jeg stormede ind til Shankly, og bad om en forklaring.

Men jeg skulle spille – det var hans måde at sætte mig op på. Ugen efter var der heller ikke sat nogle støvler frem, men der havde jeg heller ikke fået noget at vide, så jeg gik ud til bussen, for at hjælpe med at slæbe tasker ind, hvorefter Paisley kom stormende og sagde at det skulle jeg ikke, for jeg skulle jo spille...

Men Shankly havde hans måde at sætte spillere op på. Han kom sommetider hen for at viske noget i ørene på mig. Vi skulle spille mod Everton, og bestyrelsen havde solgt en spiller der hed Johnny Morrison bag ryggen på ham, hvorefter Shankly havde truet med at tage sit gode tøj og gå. Men han sagde til mig, at hvis jeg fik en udvisning i kampen, så skulle jeg i det mindste sørge for at han (Morrison, red.) endte på hospitalet. Man drømmer egentlig ikke om hvad han kunne finde på. Jeg har kun spillet én landskamp for England, men nogle stykker for U23-landsholdet. Shankly bandede den ene gang efter den anden over at jeg ikke oftere kom på landsholdet, men hvordan argumenterer man overfor en manager der har vundet VM? Men Shankly's svar til mig var, at så måtte vi vinde en masse trofæer, for så kunne det da vise ham, hvad han er gået glip af.

Klubbens mesterskab i 1964, betød også starten på et europæisk eventyr. Hvordan husker du det?

Den første kamp var på Island, men jeg var ikke med i truppen. Den næste kamp var mod de belgiske mestre, Anderlecht, men jeg havde ingen anelse om jeg spillede eller ej. Shankly var virkelig ikke én der fortalte omkring sig med hensyn til holdopstillingen, og ofte så var det først 45 minutter før kampen, at vi fik det at vide.

Men vi var på hotel aftenen før kampen, og der kom han og fortalte at jeg var med. Hmmm tænkte jeg, det er et af hans numre, men så begyndte han at snakke om taktikken. Han ville have at jeg skulle spille med trøjenummer 10, men spille nede bagi, som Ron Yeats' højre ben, og resultatet i kampen var, at en af deres forsvarsspillere lå helt oppe

Factfile:

Navn: Tommy Smith
 Født: 5. april 1945
 Kampe/mål: 638/48
 Trofæer: 4 mesterskaber, 2 FA Cup, 1 Europa Cup, 2 UEFA Cup, 1 Super Cup

i vores straffesparksfelt, da de troede jeg var angriber på grund af mit trøjenummer! Der gik et kvarters tid, før de opdagede, at det var jeg ikke, men da havde vi allerede scoret, så igen havde Shankly været genial.

Men jeg hader italienere, især efter Inter-kampen på San Siro. Dommeren var købt, det er der slet ingen tvivl om. De scorede et mål på et indirekte frispark. Tommy Lawrence fik bolden sparket ud af sine hænder, og de scorede. Men deres tredje mål var helt i orden. Vi scorede et mål, men der er ingen der ved hvorfor det blev annulleret, og målet findes ikke på video – der er i hvert fald ikke nogen der kan finde det. Men efter kampen løb jeg efter dommeren. Der kommer så en flaske flyvende, hvor jeg tænker at den skulle have ramt ham. Men jeg sparker ham nogle gange, men han bliver bare ved med at gå. Han havde ikke engang mod til at give mig en advarsel, for det skulle jeg selvfølgelig have haft. Shankly var rasende efter kampen, men han gjorde aldrig noget ved det.

Men kvartfinalen mod FC Köln var lidt speciel?

Ja, det var kampen, hvor der blev trukket lod, plat eller krone, om hvem der skulle gå videre. Vi havde spillet begge kampe uafgjort, så der skulle spilles en ny kamp, på neutral bane, som også endte uafgjort. Så der skulle trækkes lod, plat eller krone, som vi så vandt (*den gang var der ikke straffesparkskonkurrencer – red.*)

Jeg havde altid lært at man kun skulle tænke på den næste kamp, så den næste var en FA Cup semifinal mod Chelsea, på Aston Villas bane, og igen kommer Shankly op med noget genialt. I omklædningsrummet kommer han med et FA Cup Finale program, hvor der står Chelsea på. Han må have fået det fremstillet specielt til lejligheden, for senere spurgte jeg Tommy Docherty, som var manager for Chelsea, hvorfor de havde gjort det. Men han afviste enhver snak om at det var noget de havde gjort, så det var igen en måde for Shankly at få os op at køre på. Men på dagen kom Shankly ind og

lod som om han var rasende over at Chelsea åbenbart mente, at de allerede var i finalen. Vi hoppede selvfølgelig på den, og gav alt vi havde i semifinalen, og vandt den! Shankly var utrolig god til det psykologiske, og det vandt vi mange kampe på.

Hvad betød det for dig at være en del af det første Liverpool hold der vandt FA Cuppen (i 1965)?

Uanset hvilken finalen det havde været, så betyder det meget at være med. Men det var alligevel utroligt, at en klub som vores indtil da ikke havde vundet FA Cuppen, når man tænker på det antal mesterskaber vi indtil da havde vundet. Og da Shankly trak sig tilbage havde vi vundet den to gange.

Men noget af det bedste i min karriere var i 1973, hvor vi spillede i finalen i UEFA Cuppen, over to kampe mod Borussia Mönchengladbach, hvor vi vandt på hjemmebane 3-0, men tabte 0-2 på udebane. Men vi vandt den trods alt samlet.

Jeg tænker trods alt stadig på hvilken person Shankly også var, for efterfølgende blev jeg degraderet som anfører, da min lille "ven" Emyln Hughes havde truet med at forlade klubben, hvis ikke han blev anfører.

Så Shankly kaldte mig ind på sit kontor, for at fortælle mig, at jeg ikke var anfører længere, så jeg spurgte naturligvis hvorfor, fordi vi havde da lige vundet mesterskabet og UEFA Cuppen. Men han sagde bare at Emyln er anfører fremover, mens jeg stadig var "klubbens kaptajn". Jeg ved stadig den dag i dag ikke hvorfor jeg blev frataget anførerskabet, men jeg er blevet fortalt at de havde en samtale. Han var en god fodboldspiller, men ved siden af var han en dårlig kammerat. Jeg kunne ikke lide ham, og han kunne ikke lide mig.

Et afsluttende spørgsmål om 60'erne. I spillede en speciel udekamp mod Ajax Amsterdam. Kan du fortælle lidt om den?

Ja, det var tåget som bare pokker. Ajax var det nye store hold på den europæiske scene. Deres højre wing gik til baglinjen, og bolden var mindst to meter ude over baglinjen, men lavede stadig et indlæg, som

de scorede på. Det var så tåget, at ingen kunne se noget som helst. Til slut var Shankly så rasende, at han løb ind midt på banen, for at dirigere spillerne. Det opdagede hverken linievogterne eller dommeren. Vi blev slået godt og grundigt af Ajax, men mindst to mål skulle aldrig have været dømt. Fra midten af banen kunne man ikke se nogen af målene!

I 1970 tabte I en FA Cup kamp mod Watford, hvor efter Shankly skiftede det meste af holdet ud. Du var en af de få der overlevede.

Nu spillede jeg heldigvis ikke i den kamp, og vi var kun mig selv, Ian Callaghan og Chris Lawler der overlevede. Lige på dét tidspunkt var jeg skadet, så jeg var ikke med mod Watford. Han hentede derefter Keegan ind på holdet, og Larry Lloyd, men han var nu en stor klovn. Til træning plejede vi at spille de røde mod de hvide, og Alec Lindsay var lige kommet til klubben. Der bliver lagt en lang bold op, og Alec går efter den. Larry slagter ham helt bevist – det var så tydeligt. Det er den eneste gang jeg har set nogen få en udvisning til træning! I sidste ende slap Shankly af med ham. Han var en hård nyser, og han var også efter Keegan en dag, og jeg har altid været den, der så efter de unge spillere. Jeg gik over for at fortælle ham, at hvis han gjorde det igen, ville jeg slå ham ned, men han grinte bare. Det endte med at Roy Evans måtte lægge sig imellem. Men jeg tror det gik op for Larry, at han stod over for én der ikke var bange for ham. Jimmy Case, f.eks., kalder mig stadig for hans far, sådan passede jeg på de unge til træning og i kamp.

Du fortalte om hvordan anfører-hvervet blev taget fra dig, men hvad betød det for dig at få det i første omgang?

Efter den berygtede Watford kamp, begyndte han at skille sig af med flere spillere, bl.a. Peter Thompson, som rejste til Bolton, Ian St. John til Portsmouth mener jeg, Ron Yeats til Tranmere. Det var måske ikke fordi der var anfører materiale tilbage på

Kort om Tommy Smith

Tommy blev født ikke langt fra Anfield. Han fik en lærlingekontrakt som 15-årig, og fik sin debut som 18-årig i hjemmekampen mod Birmingham City.

Selvom han havde et try som en hård mand, så var han faktisk også en rigtig god fodboldspiller, hvilket bl.a. 48 mål bevidner om. Han blev i 1970 udnævnt til anfører, men dette blev dog taget fra ham – lidt kontroversielt i 1973, til fordel for Emyln Hughes.

I hans kamp nummer 604 – den der skulle være hans sidste scorede han i Europa Cup finalen i 1977 mod Mönchengladbach. Han valgte dog at tage én sæson mere, men den blev endegyldigt afsluttet, da han tabte en hammer over sin fod, hjemme i haven, og dermed gik glip af sin anden Europa Cup finale.

Sammen med Ian Callaghan sluttede han i 1978 sig til John Toshacks Swansea, som i de efterfølgende år havde stor succes.

Chris Lawler kiggede også forbi denne eftermiddag.

holdet, men når vi spillede tog jeg den naturlige lederrolle på banen.

Ugen efter jeg mistede anførerbindet, kaldte jeg ham alt muligt, og gjorde ham opmærksom på, at jeg ikke længere spillede for ham, men for klubben, fansene og den røde trøje.

Hvordan husker du dagen, hvor Shankly sagde op?

Jeg var ude med konen, da der var nogen, der fortalte det. Alle var i chok, men det som skete var, at han kaldte os ind på Melwood, hvor han sagde han var brugt op, og at han skyldte Nessie (Shanklys kone, red.) noget mere tid. Han sagde han havde givet meget tid til fodbolden, og nu var det tid til familien. Alle accepterede hans beslutning, og der blev sagt tak for gode indsats mm., men der var selvfølgelig én der sad og flæbede, og det var Emlyn Hughes...

Hvordan kunne han være efter et nederlag?

Det kom lidt an på om vi havde spillet godt, eller om vi var blevet fejtet ud af banen. Det var da helt klart rarest, når vi vandt, for så fortalte han alt og alle hvor gode vi havde været.

1977 blev endnu en succes sæson, hvor Liverpool vandt mesterskabet igen, men endnu vigtigere klubbens første Europa Cup. Hvordan var det at være en del af det hold?

1977 var da meget vigtig for Liverpool FC. Jeg spillede i centerforsvaret, og i sommeren op til sæsonen, havde jeg spillet i Florida for Tampa Bay, af den simple årsag at holde mig selv i form, for jeg var jo ved at komme op i alderen. Men opholdet gjorde, at jeg kom tilbage på holdet i Liverpool. Om finalen, så var jeg måske ikke så glad, for som jeg fortalte tidligere, så kan jeg ikke udstå Italien, og italienerne. Europa Cuppen syntes jeg var nemmere at vinde,

end UEFA Cuppen. Jeg tror det hjalp os at vi havde vundet UEFA Cuppen mod tyskerne, så vi havde overtaget mod dem. Hvis man ser tilbage på de tyske hold, så tabte de ikke ret mange kampe, men jeg tror de var bange for os, for vi vidste hvordan de ville spille. De kunne f.eks. ikke styre Keegan.

Og du scorede også ét mål?

Målet kom kun fordi Toshack ikke spillede. Så jeg fik at vide at jeg gerne måtte gå med op til hjørnespark, hvis jeg ville, men det var ikke noget jeg behøvede at gøre hver gang. Men jeg gik med op, og planen var at Steve Heighway skulle lægge bolden ind over, og hvis man ser situationen igen, så kommer jeg bagfra, og løber over mod det lille felts venstre hjørne, hvor det var meningen at jeg skulle heade bolden videre, men stik mod aftalen, så var der godt knald på Heighways indlæg, så jeg tænkte jeg ligeså godt kunne forsøge at heade mod mål. Og jeg har senere fortalt, at det var ligesom at få et *hole-in-one*. Men de var heller ikke ret høje i forsvaret, så vi havde gode chancer i hovedspillet.

Men ellers rendte Keegan fra dem den ene gang efter den anden, og i sidste ende fik han også et strafespark ud af det.

Ja, Phil Neal har tidligere fortalt os, hvor mange trusler du kom med, hvis han brændte straffesparket.

(ha ha) Reelt set sagde jeg det meget mere til mine holdkammerater, end til modstandernes spillere, men jeg lovede ham da nok et eller andet... Men hvis de var i problemer, så vidste de jo nok hvem de skulle komme til.

I 1978 fik mange af spillerne krøller, og Phil Thompson siger, at det var din idé.

Nej, det er nu ikke helt rigtigt, og jeg havde heller ikke nogensinde krøller. Det var Keegan og McDermott som startede det.

Du spillede 638 kampe for Liverpool. Ikke så mange som Ian Callaghan, men alligevel et højt antal?

Han spillede for Liverpool allerede seks år før mig. Han var på landsholdet i 60'erne, og 13 år senere var han igen med. Det er den længste periode en spiller har været væk fra landsholdet, og er kommet med igen. Billy Liddell var mit idol, men Callaghan var også en jeg værdsatte meget, og jeg plejede at dele værelse med ham. I starten delte jeg dog værelse med Chris Lawler, men da han forlod klubben i 1974, blev det Callaghan i stedet. Vi forlod klubben sammen i 1978, til fordel for Swansea, hvor Toshack var manager, men vi havde tilbud fra en lang række klubber. Vi lavede den aftale med Liverpool og Swansea, at vi trænede i Liverpool, og så kom til Swansea fredag morgen og var med til træningen der, og til kampen i weekenden. Det gjorde vi i to år, indtil mit knæ blev ødelagt i starten af 1980.

Imponerende nok, så fik du kun to gule og ét rødt kort i din Liverpool karriere. Fortæl os om det røde kort.

Det var dommeren Clive Thomas. Han kunne være meget kontroversiel. Bl.a. fløjtede han en kamp af mellem Brasilien og Sverige under VM i 1978, sekunder før et skud fra Zico passerede strengen. Men vi spillede mod Manchester City, og en af deres spillere var en del efter Phil Thompson – det var en af hans første kampe. Det startede med at en af deres spillere sparkede bolden ud over baglinjen, hvilket skulle give et målspark, men han gav i stedet et hjørnespark, så jeg spurgte ham om han var blind. Det næste der skete var, at Phil Thompson blev slagtet, så jeg stormede endnu engang over til dommeren og gjorde ham opmærksom på at jeg beskyttede mine spillere, og han burde gøre det samme. Hvis jeg fik fat i den Manchester City spiller, slagtede jeg ham, for han har været efter Phil flere gange nu. Men Clive Thomas afviste mig bare, og så var det jeg kom til at sige noget om ham og hans kone. Det fik jeg så marchordre på.

Der var også en episode, hvor en politimand ville arrestere dig?

Ja, det var efter en kamp på Maine

Road. En af de andre spillere kom ind i omklædningsrummet efter kampen, og sagde der var en politimand udenfor, der ville snakke med mig. Jeg havde en fætter der var ved politiet, så jeg troede egentlig at det var ham, men udenfor stod en "rigtig" betjent, som sagde: "Omkring kl. 21.15 var du ude for at tage et indkast, hvor du er blevet hørt råbe, *Chris, give me the fucking ball!* Jeg noterer dig for at bande i et offentligt rum." Jeg troede det var et nummer nogle af gutterne lavede med mig, så jeg sagde til ham, at det var godt han ikke hørte hvad der blev sagt efter at vi scorede målet. Men det var ikke et nummer. Han var helt alvorligt i gang med at arrestere mig, så jeg fik fat i Shankly, som da han fik historien, gik helt op i en spids. "Hvem er du?" spurgte betjenten. "Hvem er jeg, hvem er jeg. Jeg er manager for det her hold, men det er ligegyldig hvem jeg er, men hvem fanden er du?" rasede Shanks. "Har du ansvaret for Tommy Smith", spurgte betjenten, "for jeg har lige arresteret ham for at bande på et offentligt sted". "Du har hvad", rasede Shanks, og betjenten skulle til at gentage historien, men blev hurtigt afbrudt af Shankly igen. "Hør her sønnike", mens han løftede pegefingeren, "hvis du ikke pisser af, så pifter jeg dækkene på din motorcykel. Lad være med at gøre dig selv til grin, og lav noget ordentlig politiarbejde". I samme øjeblik kom Manchester Citys manager, Joe Mercer forbi, og han trak betjenten til side. Det viste sig, at selvsamme betjent et par uger forinden havde haft gang i en lignende sag med Mike Summerbee. Men det hele endte med at jeg undskyldte til betjenten.

Vi har her på dette tidspunkt snakket længe med Tommy Smith. Han er helt klart den mest underholdende vi har interviewet, og den, der har brugt flest bandeord i løbet af en samtale, hvorfor interviewet også mange gange blev afbrudt pga. af latter.

Men da han skal af sted for at hente sine børnebørn, så bliver vi nød til at stoppe her. Men det var et langt og interessant møde med Tommy, og vi takker mange gange for hans tid.

Også tak til Bob fra Retro Reds – www.retroreds.co.uk, som har hjulpet med at få interviewet i stand.